

Joel Qillqa y Laodicea Llaqtapi Qanchis Punchawniyuq Adventista Iglesiamanta - Kinsa Chunka Kinsayuw Número

Jeff Pippenger
2026-01-21

Kimsa Chunka Kinsayuw###

Ley dominicalpi, pachak tawa chunka tawa waranqa runakuna profetisqa hina chunka hukniyuq horas llamk'aqkunawan tinkunku. Pachak tawa chunka tawa waranqa runakunaqa ñam sellasqa kashanku, chaymanta hatun achka runakunata waqyashanku Babiloniamanta llusqispa paykunawan kуска qanchis p'unchaw samana p'unchawrayku sayanankupa. Diospa wasinpaq taripanakuyqa ley dominicalpi tukukun, chaymanta taripanakuyqa mana judío runakunaman, hatun achka runakunaman—Diospa huk michiq ayllunman—rikun. Apocalipsis qanchisniyuq iskay ayllukunatapas riqsichin, hinaspa pichqa kaq sellopipas tutayay pacha watakunamanta wañusqa testigokuna tapunku: “¿hayk'aqkama?” nispa, Dios papal kamachiyta paykunapa wañuchisqa kasqankumanta juzganankama. Paykunaman ninku sepulturankupi samarinankupa iskay kaq papal qatiykachasqa wañusqa testigokunapa huñusqa kasqankama, hinaspa yuraq p'achakuna qusqa kanku. Apocalipsis qanchis kaq kapitulumanta hatun achka runakuna yuraq p'achakunata p'achallinku, imaraykuchus paykunaqa utqaylla hamuq ley dominical sasachakuypi iskay kaq papal wañusqa testigokunata rikch'achinku. Apocalipsis qanchis hinaspa pichqa kaq selloqa kay iskay ayllukunamanta rimanku, imaynatachus Esmirna hinaspa Filadelfia iglesiakunapas riman. Esmirnaqa tukuyapaq papal yawar unuyman wañusqa testigokunata rikch'achin, Filadelfiataq pachak tawa chunka tawa waranqa runakunata.

Pedroqa kinsa horapi kashan Cesarea Filipopi, hinaspataq “soqta p'unchaykunamanta qhipaman”, mana soqta horakuna qhipamanchu, chaymantaqa Domingo p'unchay kamachiypa patanman chayanqa, chaymi isqun horata nin.

Soqta p'unchawkuna qhipamanmi Jesusqa Pedruta, Santiagota, Juan wawqintinta ima pusarqan, hinaspan paykunata sapallankuman hatun urquman wiharichirqan. Chaypin paykuna ñawpaqenpi tukupayarqan: uyantaq inti hina k'ancharqan, p'achanpas k'anchay hina yurac karqan. Hinaqtin, qhawariychik, Moiseswan Eliaswan rikurimurqanku paywan rimashaq. Mateo 17:1–3.

Inti domingo kamachikuypi pachak tawa chunka tawa waranqa runakuna profecía hina hatun achka runakunawan tinkunku. Elíasqa pachak tawa chunka tawa waranqa wañuyta mana malliqkunata representan, Moisésñataq Señorpi wañuqkunata representan. Chaykunaqa Cristo wan kуска sayashanku inti domingo kamachikuypi; chaypin Cristoqa k'anchay qhapaq kayninpa qhapaq suyunta hawin, imaynatachus cruzpi khuyapay suyunta sayarichirqan hina. Sichus qankunaqa kunankamapas kay churasqayku yuyaychasqa sutinchakuypi purishankichik, kimsa horamanta isqun horakama soqta-hora pacha nisqawan tinkispa, chayqa ancha allin reqsiyqa huk sumaq,

ancha sapa rikuchikuyniyuq rikch'anata qhawarinapaqmi munakun.

Kinsa kaq pacha Cesarea Filipo llaqtapiqa alfa kasqanmi iskay chunka hukniyuq kaq pachaq omega-nin Cesarea Marítima llaqtapi. Ñoqaqa reqsichkani mana soqta pachakuna qhipamanchu, aswanqa soqta p'unchaw qhipaman Pedro tikrasqa kashan Transfiguración Orqopi; chaymi hinallataq rikuchin chay historiata, mayqinchus tukukuynin Sunday law-man chayan, chaymi iskay chunka hukniyuq kaq pacha. Soqta p'unchawkunam chaykuna tinkun soqta pachakunawan, ichaqa Cesarea-manta Cesarea-kama fractal hina kasqanllapi. Ancha sumaqmi kayqa: kay rikch'aq fractal nisqaqa, historiam historiapa ukhupi kasqan kay soqta pachaq pacha unaymanta, hinapuni kasqanmi Pentecostal tiempo-ta qhawarispas. Soqta pachakuna Cristoq wañuyninmanta Pentecostés-kamaqa, cruzmanta 34 d.C. watakama periodoq fractal-ninmi; chaypim sagrado semana tukukurqan, evangelio-taq mana judío runakunaman rirqan.

Kunanqa hatunchakuywan envidiaywanpas k'anchayman punkuta wichqarqanku. Micheqkunapa, yachaq hamuq runakunapa willakuyninkuta cheqaqchaspa chaskispankuqa, sasachakuypi churanku sacerdotekunata, rabikunatapas, Diospa cheqaq kayninta yachachiqkuna kasqankuta mana cheqaqchaspanku. Kay yachaysapa yachachiqkunaqa mana uraykuyta munarqankuchu yachachisqa kayta paykunaqa mana yupaychasqa runakuna nisqankumanta. Mana atinqachu nirqanku, Dios paykunata qispiriykuspa mana yachaq micheqkunawan utaq mana señalniyuq gentilkunawan rimananpaq. Yuyaychakurqanku pisipaq qhawariyninkuta rikuchinankupaq chay willakuykunaman, Herodes reynita, llapa Jerusaléntapas kuyuchisqankuman. Mana siquiera Belénman rirqankuchu kaykuna cheqaqchu manachu nisqanta qhawanankupaq. Hinallataq runakunata pusarqanku Jesusmanta interesakuq kayta huk fanáticokuna kuskalla kuyukuynin hina qhawanankupaq. Kaypi qallarin Cristo sacerdote-kunawan rabikunawanpas rechazay. Kay puntomanta pacha hatunchakuyninku, sinchi sayasqankupas wiñarqan Salvadorpa contranpi takyasqa chiqnikuymán. Dios gentilkunaman punkuta kicharishaqtin, judío kamachiqkunaqa kikinkupaq punkuta wichqarqanku. El Deseado de Todas las Gentes, 62.

Qillqa semanapa chawpinpi Cristota chakatanakuqku. Kimsa wata kuskanmanta qhipaman Estebanta rumikunawan maqaykuspa wañuchirqanku, Corneliustaq Pedrotaq qayachirqan. Chakatanamanta qhipa kimsa wata kuskanmanta, ñawpaq Israelpaq qespichiy chaskinapa tiempo tukukuynin hunt'asqa tukurqan. Chaymantan Esteban hanaq pachaman qhawarispas Cristota sayashaqta rikurqan; chaymi Daniel chunka iskayniyuq, huk versículopi qespichiy chaskinapa tiempo tukukuyninpa unanchan. Punku wisqarikurqan ñawpaq Israelpaq, kicharikurqataq mana judío runakunapaq.

Cristopa wañusqan p'unchawmanta isqon hora pachakama, Estebanopa wañusqanman hinallataq Pedropa qayasqa kasqanman isqon hora pachakama, Corneliowan Estebanowan iskay testigokuna kanku waranqa iskay pachak soqta chunka profetiku p'unchawkuna hunt'asqa kasqanmanta. Wañuy isqon horamanta wañuy isqon horakama, waranqa iskay pachak soqta chunka profetiku p'unchawkuna karqan. Wañuy isqon horamanta Pentecostespa isqon horakamaqa chay waranqa iskay pachak soqta chunka p'unchawkunapa huk fractalninta reqsichin, pichqa chunka iskayniyuq p'unchawkunapa chawpinpi.

Pentecostés pacha fractal hina kashqanqa chay 1.260 p'unchaykunapa qallariyninpi kashan, chay p'unchaykunapa tukukuyninpi Pedroqa proféticamente iskayninpi churashqa kashan, kimsay hora hinallataq isqun hora hinallataq, Cesareapi. Iskay Cesareakunaqa profético suqta-hora tiempopa alfa nintaq omega nintaq rikuchin. Chay iskay Cesareakunapa ukhupi kaq profético suqta-hora tiempopi, Pedroqa suqta p'unchay purin hinaspa Transfiguración Orqoman chayan. Chay Orqoqa sellado nisqanta rikuchin, chaymi Domingo kamachikuypi hunt'akun, maypichus iglesia triunfanteqa llapa orqokunamanta hawaman hoqarisqa kashan. Chay suqta p'unchaykunapa Cesareamanta Cesareakama suqta-hora tiempota rikuchin, hinaspa chay tiempopa ukhupi huk fractalmi kanku, imaynachus Pentecostés pachaqa kikillan sagrado tiempopa qallariyninpi huk fractal karqan hinata.

Qallariynin fractalninqa hunt'aq kasqa Paskua p'unchaykunamanta Pentecostés pacha raymikunawan tinkisqa muhuchiy karqan. Tukukuynin fractal, Cesarea Filipomanta Transfiguración Orqokama, hinallataq profetasimanta huñusqa kachkan ch'uyasqa semanawan. Orqopi Tayta rimarqan, imaynan Cristo bautizakusqanpi rurasqa karqan hinata, chaynam cruzman manaraq chayaspaña rimanqa karqan. Tayta kikin siminwan uyarichispa kinsa kuti rimarqan ch'uyasqa semanapa qallariyninmanta cruzkama. Huk kutitaq bautismopi, chaymantataq Transfiguración Orqopi, chaymantataq cruz qayllamuy llanthunpi rimarqan.

Chakrunaqaqa omega-ninmi paymi 1,260 p'unchaykunapa, paypa bautizakusqanmantapacha qallarisqankumanta. Bautizakuywan chakrunaqañaqqa Daniel qanchis isqunniyuqpi sagrado semanaq sut'inchasqa waymarkkuna kanku; chayrayku Transfiguración Orqota sagrado semanaq huknin parte kasqanta reqsichin. Sichus ñawpaqninpas qhipaqninpas sagrado semanaq profecianpa waymarkkunata hunt'achinku, chayqa chawpi waymarkpas profética necesidadrayku chayllatataq hunt'anan tiyan.

Bautismuqa ñawpaq angelmi; Transfiguración Orqoqa iskay kaqmi, chakataqa kimsa kaqmi. Orqopiqa, Diosqa Moisesa Eliástaq qhepakuna iglesiapa señalkunan hina reqsichirqan. Chaymanta ruranakuyqa Pedro, Santiago, Juan nisqakunapa kimsa kuti simbolonwan hukllachasqa kachkan. Kimsa kutitaqmi Jesusqa Pedrta, Santiagota, Juantaq paywan kуска apasqa. Ñawpaq kutiqa Jairuspa ususipa kawsarimusqanm, iskay kaq kutiqa Transfiguraciónmi karqan, kimsa kaq kutiqa Getsemaními karqan. Ñawpaq kutiqa Pedro, Santiago, Juanqa chunka iskayniyuq watayuq sapa sipas kawsarimusqata rikurqan.

Hinaspanmi Jesús kutimuspantinqa, runakuna kusikuywan chaskirqanku; llapankuqa payta suyasqankurayku. Chaymanta qhawariy, Jairus sutiyaq qhari hamurqan, sinagoga kamachiymi karqan; paymi Jesúsqa chakinman urmaykuspa, wasinman hamunanta mañakurqan. Huk sapallan ususiyuqmi karqan, chunka iskayniyuq watayuq hina, wañunayasqañaqmi karqan. Chayri pay risqankama runakuna ñit'ispa muyurirqanku. Lucas 8:40–42.

Jairo sutinga nin “achikyachiq” nisqatan yachan, hinallataq “lliphiy kay, ancha sumaq k'anchayniyuq kay” nisqatan. Kimsa kuti, maypichus Pedro, Santiago, Juan ima sapaqllaña Cristopa qespichisqan kasqanku, chaykuna ukhupi kaymi ñawpaq kuti karqan, hinallataq Jairoqa chay ñawpaq angelta rikuchin, paymi allpata k'anchachin hatun k'anchayninwan. Chunka

iskayniyuq watayuw sipas virgenqa chay virgenkunatan rikuchin, paykunaqa pachak tawa chunka tawa waranqaman hina kawsarichisqa kananpaqmi. Cristoqa virgen ususipa wasinman chayaran, huk warmiwan tinkusqan qhipata, payqa chunka iskay watatan yawar unu onqoyniyuq karqan.

Huk warmi, chunka iskay watata yawarnin purichisqanwan, tukuy kawsayninta hampiqkunapi gastaspa, mana pipas alliyachiyta atisqan, paypa qepanta hamuspa, p'achanpa kantunta llank'arirqan; chay ratollataq yawarnin purichisqan sayarqan. Lucas 8:43, 44.

Huk chunka iskayniyuq watayuw sipasmi reqsichisqa kachkan, hinaspataq qatiq versículopi huk warmi, chunka iskayniyuq watakuna yawar unu onqoyniyuq kasqantaq reqsichisqa kachkan. Chay warmiqa sipaspa llapa kawsaynintinmi chay yawar unu onqoyniyuq karqa. Jesusqa chay yawar unu onqoyniyuq warmipa qayllanta pasaytaña munarqa, sipas ususinta chayananaq. Chay warmiqa ñawpaq angelpa willakuyninta rikch'achin, Laodiceaman willakuypi rikuchisqa hinata. Cristoqa sipasta kawsarichiyta, wañusqamanta hatarichiytaña munarqa, hinaspapas onqosqa warmi, Laodicea warmi, huk pisi tiempollaraq karqan Dios Kayninman llamk'aykuspa tupaykunanaq. Wawaqa qhipa mirayta rikch'achin, hinaspa Jesusqa onqoyniyuq warmipa qayllanta, Laodiceata, pasashan qhipa p'unchaykunapa sipasninta hatarichinanpaq. Sipas kawsarichisqa kaptinqa, warmiqa ichaqa hampisqaña kashan, manachá pasasqaña kashan.

Ñawpaq angelpa huk rikch'ayninqa manchakuymi, iskay kastam manchakuyqa kan.

Pay rimashaqtinraqmi, sinagoga kamachiqa wasinmanta huk runa hamuspa nirqa: “Ususiykiqa wañusqañam; amañña Yachachiqa sasachaychu”, nispa. Ichataq Jesús chayta uyarispa, kutichispa nirqa: “Ama manchakuychu; creyillay, payqa allinyasqa kanqa”, nispa. Lucas 8:49, 50.

Chaymantaraq Pedro, Santiago, Juan ima haykunku chay wasiman, maypichus kawsarimuy, Cristopa bautizakuyninwan rikuchisqa, ñawpaq kaq hinaspa kinsa kaq angelkunapa kallpachakuyninta qhawacharqan. Tikrasqa Rikch'ay Orqoqa iskay kaq kuti Pedro, Santiago, Juan testigokuna kasqankumanta. Tikrasqa Rikch'ay Orqoqa iskay kaq angelmi, hinaspa Cristo kaqlataq discipulonkuna Gethsemaníman pushaptinqa, chayqa kinsa kaq angelta rikuchirqan. Iskay kaq patapi, Tikrasqa Rikch'ay Orqoqa chaypi “iskaychay” kan, imaraykuchus Orqopa señаланан ñanmarkaqa taypinmi kinsa kuti Tayta rimarisqanpa. Ñawpaq kaqqa karqan bautizakuyninpi, chaymi tupachakun chunka iskayniyuq wata sipaspa kawsarimuyninwan; iskay kaqqa karqan Orqo, kinsa kaqtaq karqan chacataman manaraq chayashaspa. Kinsa kuti Tayta rimarisqan hinaspa kinsa kuti kinsa discipulokuna Jesuswan sapaqla risqankuqa hukllachasqa kanku chayrayku, imaraykuchus iskay kaq ñanmarka iskayninpiqa Tikrasqa Rikch'ay Orqom.

Wasiman yaykuman yaykuspa, mana pitapas yaykunanta saqerqachu, aswanpas Pedrola, Santiagota, Juanta, sipaspa taytanta mamantawanllam. Llapanmi waqarqanku, payraykurataq wakarqanku; ichaqa payqa nirqan: Ama waqaychischu; manam wañusqachu, aswanpas puñushanmi, nispa. Hinaspan paykunaqa asipayarqanku, wañusqaña kasqanta yachaspa. Paymi ichaqa llapanta hawaman qarqorqan, makinta hap'ispa qayarqan: Sipas, hatariy, nispa. Hinaspan espiritu kutimorqan, chaylla hatarirqan; hinaspan mikhunanta qunankupaq kamachirqan. Tutanakuytaq taytan mamanwan hap'irqan; paymi ichaqa amacharqan, imapas

ruwasqa kasqanta ama pitapas willanankupaq. Lucas 8:51–56.

Pedro, Santiago, Juan ima ñawpaq angelta qawarirqanku virgenpa kawsarimuyninpi; payqa puñusqa karqan, Lázaro hina. Rikch'arispapa, chaylla hatarirqan, hinaspataq mikhuynin qosqa karqan. Elíaswan Moiséswan Apocalipsis oncepi kawsarimunku chayqa, chayllataq hatarimunku, hinaspataq Espíritu Santo mana tupuyniyuqmi hich'akusqa, virgenpa mikhuyninta rikch'achispa. Transfiguración Orqoqa suqta p'unchawmi karqan Cesarea Filiposmanta qhepaman, Lucas eventokunata qillqasqanman hina mana kaptinqa.

Hinaspapas kay nisqan simikunamanta qhepaman, pusaq p'unchay hina pasasqanta, Pedruta, Juanta, Jacobota ima pusharispapa, huk orqoman wicharqan mañakunanpaq. Pay mañakusqankamaqa, uyanta rikch'aynin hukman tukurqan, p'achanpas yuraq, liphlliyapaq hina qaparirqan. Hinaqtin, iskay qhari paywan rimarirqanku, chaykunaqa Moiseswan Elíaswan karqanku. Lucas 9:28–30.

Mateowan Marcoswan sut'ita ninku: “soqta p'unchawmanta qhipaman”, Lukastaq nin “yawriq pusaq p'unchawkunapi”. Bibliapa qillqaqninkuna iskay hina p'unchaw yupayta llamk'achirqanku; hukninqa tukuyta hap'iq yupay, hukninqa mana chay hina. Ñawpaq qhawariypiqa rikuriyta atinman hina pantasqa rimaykuna kasqanta, ichaqa Lukas “yawriq” nisqanmi reqsichin payqa tukuyta hap'iq yupaypi rimasqanta; Mateowan Marcoswan “soqta p'unchawmanta qhipaman” nispataq reqsichinku paykunaqa hunt'asqa p'unchawkunata yupasqankuta, manataq pusaq p'unchaw pacha qallariy p'unchawta, nitaq chay pacha tukukuq p'unchawtapas. Chay sapaq kayqa hukllam pachapa iskay yupay unanchakunata paqarichin; hukninqa pusaq yupaymi, hukninqa soqta p'unchawkuna.

Cesaréa Filiposmanta Iskay willakuykunawan, chaytaq soqta utaq pusaq p'unchawkuna p'unchaw pacha testimoniokunawan, churasqa kasqanqa kaymi: pacha Cristo pachak tawa chunka tawa waranqa runakunata sellasqanpi, pusaq yupayqa Noépa Arkanpi pusaq alma-kunata reqsichin, soqta yupaytaq Filadelfiapa soqta iglesiata reqsichin, paymi qanchismantam kaq pusaq iglesia kananpaq destinakusqa, chayri qanchismantam kaq. Paykunaqa Moisés, Elías, Cristo ima hatunchasqa kachkaptinmi pusaqman tukuchisqa kanku. Orqopi hatunchasqa kayqa, Moisespa willakuyninpi orqopi hatunchasqa kaywanpas rikch'achisqa kachkan.

Moisés urquman wichayman siqaspan, qanchis chunka kurakkunatawan Josué-tawan paywan apasqa.

Chaymi Moisés, Aarón, Nadab, Abiú, hinallataq qanchis chunka Israelpa kuraqnin runakunapas. Paykunaqa Israelpa Diosta rikurqanku. Chakin uranpitaq káspas zafiro rumiwan ruraska allin pampachakusqa hina kasharqa, hinallataq hanaq pacha q'umir kayninpi cuerpon hina. Israelpa churinkunamanta aswan reqsisqa runakunamanqa mana makinta churaykurqachu. Paykunaqa Diosta rikurqankupas, mikhurqankutaq upyarqankupas. Hinaspan Señorqa Moiesta nirqan: “Orqoman wichariy ñuqaman, chaypiq kasunki. Qamman qosqayki rumi tablaskunata, kamachikuyta, hinallataq kamachiykunata, ñoqaqa qillqasqayta, paykunata yachachinaykipaq.”

Hinaspan Moisés, hinallataq yanapaqninga Josué; hinaspan Moisés wicharisqa Diospa orqonman. Hinaspan payqa ancianokunata nirqan: “Kaypi qhepakuychis noqaykupaq, kutimunaykama qankunaman; qhawariychis, Aarónwan Hurwan qankunawan kashanku: pipas ima asuntoyuq kaspaqa, paykunaman hamuchun.”

Hinaspan Moisés urquman wicharirqan, hinaspan phuyuqa urqita taparqan. Señorpa k’anchayninmi Sinaí urqu patapi tiyakurqan, hinaspan phuyuqa soqta p’unchawniyuq taparqan; qanchis kaq p’unchawpitaq phuyu ukhumanta Moisésqa waqyarqan. Señorpa k’anchayninpa rikch’ayninga Israelpa churinkunapa ñawinkupi urqu patapi mikhuq nina hina karqan. Hinaspan Moisésqa phuyu ukhumman yaykurqan, urqumanpas wicharirqan; Moisésqa urqupi tawa chunka p’unchaw hinaspa tawa chunka tuta karqan. Éxodo 24:9–18.

Ñawpaq angelpa willakuyninqa karqan Jairospa ususpa kawsarimuyninmi, Cristopa bautizakusqanwan tupachisqa. Chaymanta suqta punchaw qhipaman hamurqan Transfiguración Orqoqa, paymi iskay ñiqin angel, chaymantataq pusarqan chakatanakama, chaymi kinsa ñiqin angel. Iskay ñiqin angel hina, Orqoqa iskay testigoyuqmi, imaraykuchus Taytapa rimaynin Orqopi kasqan, kinsa kaqmanta iskay ñiqin siqimanmi t’inkikun. Kinsa kuti Pedro, Santiago, Juan ima Cristopa sapallan qayasqan qespisqa qamkuna karqanku, hinallataq kinsa kuti Tayta rimarqan; iskayninkuqa rikuchinku Taytapa kunan rimayninpa iskay ñiqin rikurimuyninta, hinaspa Jesuspa Pedrotta, Santiagotta, Juanta ima pusasqan iskay ñiqin kutiqa karqanmi Transfiguración Orqo. Orqopa iskay ñiqin waymarkninqa iskay testigoyuqmi Taytapa rimayninmanta hinaspa kinsa discipulokunamanta, imaraykuchus iskay ñiqin willakuyqa sapa kuti “iskaychayta” reqsichin.

Chisqa sacrificiokunapa ch’isi hukninmanta paqarin sacrificiokunakama suqta hora p’unchaw, mayqinchus Mateo hinallataq Marcos qelqakunapi Cesarea de Filipo llaqtamanta Orqokama suqta p’unchawkuna hina rikuchisqa kachkan, chayqa Moisespa suqta p’unchawninkunawanmi rikuchisqa kachkan, paqonman qanchis kaq p’unchawpi waqyachisqa kanankama.

Kayqa siq’iqa qallarín iskay kaq angelpa suyasqan p’unchawkunawan, imaynan Moisés qanchis chunka kurakkunata yachachin “suyaychik” nispan kutimunaykama. Ñawpaq soqta p’unchawkunam siq’ipi t’aqasqa kachkan, ichaqa llapan tawa chunka soqtayuq p’unchawkunapa huknin kasqankuta qatiqllataqmi. Chay soqta p’unchawkunam kinsa kaq pruebataman pusaykuq pacha, tawa chunka p’unchawkunawan rikuchisqa. Tawa chunka soqtayuq p’unchawkunam templota unancharin; soqta p’unchawkunam Cristopa wañusqanmantapacha Pentecostéskama soqta hora, Paypa chakatasqa kasqanmantapacha wañusqankama soqta hora, Cesareamanta Cesareakama soqta hora, hinaspa Pedropa altopi cuartomanta templokama soqta hora. Moisésqa alianzaq Leyninta chaskisqanmi, hinaspa templota hatarichinapaq imayna kamachikuykunatas chaskisqanmi. Biblia nisqanmanta, mana pipas Diosta rikurqanichu; chaywanpas kurakkunaqa “Israelpa Diostan rikurqanku.” Orqopi Moiséswan kurakkunawan kуска Diospa hatunchasqa kayninmi Transfiguración Orqopi hatunchasqa kayta ñawpaqmantaraq rikuchirqan. Iskayninpi soqta p’unchawkunata hap’in. Moisésqa siq’inqa iskay kaq angelpa suyasqan pachanta hinaspa templota rikuspa tawa chunka soqtayuq hunt’asqa p’unchawkunatawanmi kanan. Chay tawa chunka p’unchawkunapi Leyta chaskisqanqa selladota rikuchin.

Pedroqa Cesarea Filipipi llaqtapi kasharqan kimsa horapi; Cesarea Maritima llaqtaman isqun horapi rishaspan, suqta p'unchawmanta pusaq p'unchawkamaqa Orqopiñam kashan, Moisésqa qanchis chunka ancianonkunañawan suyaspa, chaypim rikun hatunchasqa Señorpa mosoq rikhuriynta, imaynatachus Daniel qanchis chunka kaq t'aqa chunka capítulo nisqapi rikurqan hina. Danielqa Señorta uyapura rikurqan, imaynatachus Gedeónpas, chay qanchis chunka ancianokunapas rikurqanku hina. Transfiguración Orqoqa maypim Laodicea kuyuy pachak tawa chunka tawa waranqa runakunamanta Filadelfia kuyuy pachak tawa chunka tawa waranqa runakunaman tikraykuchisqa kanku. Paykunaqa pusaq kaq iglesiam tukunku, chayqa suqta kaq iglesiam; chayraykum suqta p'unchawkunatawan pusaq p'unchawkunatapas rikunchik.

Suqt'asqa kasqanmantapacha wañusqan kama soqta hora, Pentecostés p'unchawpi soqta hora, Cesareamanta Cesareakama soqta hora, tikrasqa urquman chayanampaq soqta p'unchaw, hinallataq Moisésqa soqta p'unchawninkuna, chaykuna tawa chunka p'unchawman pusasqa, llapa chaykunaqa hukllataq siqi kanku. Cesarea Filipimanta, mayqan sutipas Panium, hinaspa domingo kamachikuykama, pachak tawa chunka tawa waranqakunaqa sellasqa kanku. Chay sellasqa kaymi rakiyta apamun.

Ñoqa Daniel sapallanmi rikurqani chay revelacionta; ñoqawan kуска kaq runakunaqa mana rikurqankuchu chay revelacionta; ichaqa hatun manchaymi paykunaman urmaykurqa, chayrayku pakakuyta maskhaspa ayqekurqanku. Daniel 10:7.

Moisésqa kamachiq kurakakunamanta t'aqakun, nispa: “Kaypi suyaychik noqaykupaq, kachkanchisman kutimunaykikama.” Moisésqa qanchis chunka runamanta t'aqakun suyay pacha qallariypi, hinaspa qanchis chunka semanakunaqa ñawpaq rimanakuy llaqtapa runakunapaq prueba pachata rikuchin. Chay qanchis chunka kaq semana tukukuptin, hinaspa chay qanchis chunka kaq semanaqa karqan ch'uuya semana, maypichus Cristoqa achkakunawan rimanakuyta takyachirqan, chaymanta Cristoqa hunt'asqata t'aqakun ñawpaq rimanakuy llaqtapa runakunamanta. Chay pacha, maypichus ñawpaq rimanakuy llaqtapa runakuna yawar unquyninkuta allinchayta atirqaku, chaymi paykunapaq karqan Abrahampa yawarninwan salvasqa kasqankuta ñiñypi, tukusqanña karqan; hinaspa chunka iskay watayuq sipasqa kawsarichisqa karqan sirvenanpaq. Suyay pacha qallariqtenqa, Moisésqa rimanakuyta kamachinta chaskirqan, hinallataq templota hatarichinapaq yachachiykunatapas.

Pedro, Santiago, Juanpas Orqopi kashaqtin, Diospa llaqtanta sellasqanku, chaymanta qhipaman unancha hina hatarichisqanku, chay pactopi llaqtakunata pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa templan hina rikuchin. Chaymanta chunka hukniyuq horapi llamk'aqkuna chay temploman huñunakunku.

Kaymi nin Señor: “Juzgoyta waqaychaychis, hinaspa chiqinta ruraychis; salvacionniyqa qayllamusañña hamunampaq, hinaspa allin-kayniyqa rikuchikunampaq. Kuisqa runam kayta ruraq, runapa churinpas chayman hap'ipakuq; pisiyaq'achisqa mana kananpaq samana p'unchayta waqaychaq, hinaspa makinta waqaychaq mana ima millaytapas rurananpaq. Amaqáñña ninqachu huk llaqtamanta runaqa, Señorwan hukllachasqa kaspas: ‘Señorqa llaqtantinmanta anchhata rakisqawanmi saqewarqan’; nitaj eunuco ninqachu: ‘Qhawariy, ñuqaqa ch'aki sach'am kani’,” nispa. Señorqa kayhinata nin samana p'unchayniykunata

waqaychaq eunucokunaman, ñuqata kusichiwanankuta akllaqkunaman, hinaspa pactoyniymán hap'ipakuqkunaman: “Paykunamanqa wasiypi, perqaykunap ukhupipas, churikunaq ususikunaq sutinmantapas aswan allin tiyana cheqta hinaspa sutita qosaq; wiñaypaq sutitam paykunaman qosaq, mana hayk'aqpas chinkachisqa kananpaq. Hina llaqta huk llaqtamanta runakuna, Señorwan hukllachakuqkuna payta sirvenankupaq, Señorpa sutinta munakunankupaq, kamachikuynin runankuna kananpaq, sapankanku samana p'unchayta mana qhellichispa waqaychaqkuna, hinaspa pactoyniymán hap'ipakuqkuna, paykunatapas apasaq santo orqoyman, hinaspa mañakuy wasiypi kusikuchisqa; rupachisqa ofrendankupas, sacrificiokunapas altarniypi allinta chaskisqa kanqa; imaraykuchus wasiymi sutchasqa kanqa llaqta llaqtakunapaq mañakuy wasi nispa.”

Israelpa qarqosqa qhispiqankunata huñuq Señor Diosqa ninmi: “Payman huñusqasqa kaqkunamanta aswanraqmi wakinkunatapas payman huñusaq” nispa. Isaías 56:1–8.

Pedro, Santiago, Juan, hinallataq Moisespas, “Israelpa qarqosqa runankunata” representan, paykunaqa wawqinkuna rayku qarqosqa karqanku, chay wawqinkuna paykunata cheqnikuspa.

Kaymi ninmi Señor: Hanaq pachapaq tiyana suyuymi, kay pachataq chakiypa sarunanmi. Chayqa, maypin wasiqa noqapaq ruwasqaykichis? Maypitaq samariyniypa kitiqa?

Tukuy chaykunataqa makiymi ruwarqa, chayraykun tukuy chaykuna karqa, nispa Señor. Ichapa kay runatam qhawasaq: wakcha kaqta, llakikuywan p'arikuy sonqoyuqta, simiyta uyarispan mancharikuqta. Pichus huk waka wañuchiqa, runata wañuchisqa hina; pichus huk ovejata sacrificioypaq haywaqqa, allqupa kunkanta kuchusqa hina; pichus huk ofrendata haywaqqa, kuchipa yawarninta haywasqa hina; pichus inciensota rupachiqa, huk ídolota yupaychasqa hina. Arí, paykunaqa kikinkupa ñanninkunatam akllakurqanku, almanninkutaq millay ruwayninkupi kusikurqa. Ñoqapas paykunapa pantasqa yuyayninkunatam akllasaq, manchakusqankutataq paykunaman apamusaq; imaraykuchus waqyaptiy mana pipas kutichimurqanchu; rimaptiy mana uyariwarqankuchu. Aswanpas ñawpaq ñawiykunaq qayllanpi mana allinta ruwarqanku, mana kusichiwaqniytaq akllakurqanku.

Uyariychispa Señorpa siminta, qankuna paypa siminman mancharispa chukchukkuqkuna; qankunapa wawqeykikuna, qankunata cheqnikuqkuna, sutiyrayku qarqusuqnikipa, nirqanku: “Señor hatunchasqa kachun.” Ichataq payqa rikurinqa qankunapa kusikuyniypaq, paykunaqa p'enqayman urmaykunku. Isaías 66:1–5.

Qelqa “kusikuy” nisqaqa achka kuti, achka hinallataq rikch'ayninkunawanmi Qelqa Qelqasqapi rikurin, hinallataq “p'enqakusqa” nisqapas. Pedroq Joel p'anqamanta willakuyninpa contexto-ninpiqa, p'enqay nisqawan kusikuy nisqawan tinkuchisqa parallelmi kanku, yachaqkunawan mana yachaqkunahina, icha triguan cizañawan hina. P'enqaywan kusikuywanmi, Joelpa contexto-ninpiqa, aceiteyuqkuna, icha qhipa para willakuyniyuqkuna, mana chayniyuqkunamanta t'aqanku. Kay detalleta rikuspallam aswan ukhu significado-man chayayta atinki kay rimaymanta: “Sutikrayku qankunata cheqniq wawqeykikuna, qankunata qarqusqakuna.” Chay wawqeykikunaqa Spalding and Magan, página hukniyuq iskayniyuqpi nisqaman hina, “sutiqla Adventistakuna, Judas hina” kanku, paykunam “Católicokunaman entregawasun,” “sábadota rayku cheqniwasqanchikrayku, mana atispa chayta kutichiya.” Qankunata cheqniq

wawqeykikunaqa allpaq Sábado willakuymanta, Moisés qanchis kuti nisqamanta, mana kutichiy atina doctrinamanta qarqusunki. Kaypi yuyayqa kaymi: doctrinal argumentorayku, debate rayku qarqusqa kanki, Isaías sutichasqanman hina; chay doctrinal debateqa qhipa para willakuymi.

Joelqa chay willakuyta “musuq vinon” nispa sutichan, chay willakuyta kaptiykiqa kusikuyta kapunki. Mana chayta kaptiykiqa, Joelpa machasqankuna hinam rikch’arinqui, hinaspa tarinki chay musuq vinota simiykimanta kuchusqa kasqanta. Chay pachapiqa profeticamente “p’enqakusqa” kanki. Aceiteyuq claseqa kusikuyta kapun, mana aceiteyuq claseqa p’enqakusqam. Aceiteqa musuq vinopasmi, hinaspa kusikuywanmi tinkisqa kachkan. Chayraykum Isaías nin: “Uyariychis Señorpa siminta.” Huk claseqa uyarinata akllan, hukñaqtaq mana trompetapa waqyayninta uyarinchu. Isaíasqa sut’ita reqsichin mayqan clasetaq uyarinku chayta, nispan: “paypa siminman chukchurikuqkuna.” Señorqa huñun chay 9/11pi chayamuq willakuyrayku qarqosqa kasqankunata, hinaspa domingopa kamachikuyninpiqa, huñun Isaíaspa eunucokunata, ch’aki sach’akuna hina rikuchisqakunata. Sichus paykunaqqa tratota hap’ipaykunkuman chayqa, manañam Diospa santu orqonmanta t’aqasqachu kanqaku.

Huk eunuco nisqapas, icha ch’aki sach’a nisqapas wañuyta rikuchin. Eunucoqa mana mirachiyta atinchu, ch’aki sach’ataq mana kawsayniyuqchu. Simiqqa kaymi: chay mana israel ayllukunamanta kaqkuna, icha chunka hukniyuq horapi llamk’aqkuna, sábadowan rikuchisqa rimanakuyta chaskispankuqa, churinkunatawan ususinkunatawan kanqaku. Ñawpaqtaqa Israelpa qarqosqan runakunata huñun, chaymantaq chay qarqosqakunata señalta hina hoqarin, hinaspataq huk uywankunatapas huñun. Ñawpaq kaq huñuypas, iskay kaq huñuypas, 9/11-manta domingo kamachikuykama pacha p’unchawkunata rikuchin, chay pachapi Santo Espírituq ch’iqichisqan hina ch’aqchamushan; hinallataq domingo kamachikuymanta Miguel sayarinankama, qhipa para tupuyniyuq mana tupuyniyuqta ch’aqchamunan kama pacha. Iskay pachakunapipas qhipa paraqa huk willakuymi; chayta kaptiyki kusikuyta apamun, mana kaptiykitaq p’enqayta apamun.

Mateo qillqaqa kimsa siq’ikunaman rakisqa kachkan, chaykunaqa Apocalipsis chunka tawaqpi kimsa angelkunata rikuchinku. Sapa huknin chay kimsa siq’ikunamantapas kimsa angelkunapa fractalninkunata hap’in. Iskay kaq siqi, chunka hukniyuq kapitulumanta iskay chunka iskayniyuq kapitulukama, chawpinmi, imaraykuchus chayqa iskay kaq angelmi, ñawpaq kaq hinaspa kinsa kaq angelkunapa chawpipi churakusqa. Mateo qillqaqa kikillanpuni huk chawpi siq’im, Génesis hinaspa Apocalipsispa pacton kapitulkuna ukhupi chunka hukniyuqmanta iskay chunka iskayniyuq kapitulkamakama qhawarispa.

Chunka iskay chunka pactopi qillqasqa capítulo-kunapa chawpinqa Mateo-pa qillqasqanmi, hinaspa Mateo-pa kinsa siq’ikunanpa chawpi siq’inpas chaylla iskay chunka pactopi qillqasqa capítulo-kunapim tariykun. Chay iskay chunka capítulo-kunapa chawpinqa pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa sellasqa kayninmi. Chay chawpi t’uquqa kinsa versículokunawanmi rikuchisqa, chaykunaqa Génesis hinaspa Apocalipsis-pa iskay chunka pactopi qillqasqa capítulo-kunapa kinsa chawpi versículonkunañataqwan tupanku.

Pedroqa chawpiypa chawpinpa chawpinmi kashan, paymi ñawpaq hinaspa qhipa cristiano noviata representan. Chaymi Alpha y Omega-pa firman. Palmonipas firman-ta Pedro-pa sutin tikrasqampi

churarqan, inglés simipi Pedro-pa sutinpa enigma-ninta rurasqanpi. Jesusqa Pedro-man hebreo simipi rimarqan, chay rimanakuyqa griego simipi qillqasqa karqan, chaymanta inglés simiman churakusqa. Inglés simipi, Palmoniqa Pedro-ta suticharqan inglés alfabeto-pa chunka suqta-yuq kaq letrawan, chaymanta pichqa-yuq kaqwan, chay qhipata iskay chunka-yuq kaqwan, chay qhipata yapamanta pichqa-yuq kaqwan, chay qhipata chunka pusaqniyuq kaqwan, hinallataq allinta yachaspa imaynachus Pay, Palmoni hina, chay suti-ta rurarqan hebreo simimanta, griego simiman, inglés simimanpas purinanpaq. Payqa hinallataq wakichirqan inglés simipi chay sutiqa pisqa letrakunata ñiqinpi multiplikayta saqenanpaq, pachak tawa chunka tawa waranqa yupayman chayanapaq. Palmoniqa, paymi ñawpaqpas qhipapas kashan, wakichirqan chay pisqa inglés letrakunamanta, Pedro suti-ta rurachkaqkunamanta, ñawpaq kaqpas qhipa kaqpas chunka suqtayuwq hinaspa chunka pusaqniyuq letrakuna kananpaq; Pedro sutitaqa Mateo 16:18-pi rikurinanpaqmi karqan.

Pedro-manta llaqa chaykunamanta rimaspapas, “qori tupu” nisqataraqmi willanakusun. Qori tupuqa Mateo 16:18 nisqawanmi rikuchisqa, chay tupuqa 1.618 kasqanrayku. Qori tupuqa pachamamap fractalkunanwanmi t’inkisqa, hinaspa Palmoni Pedrola Mateo 16:18 nisqapi churaspa, reqsichinmi Isaías 22:22 nisqapi Eliakimpa rigranman churakusqa profético llaveqa, hinaspa chay pasajepi Pedro-man churasqa, iglesiamanpas qusqa profético llavekunapas, profético fractalkunata uqllachkasqanta.

Cesarea Filipino llaqtapi kimsa hora p’unchawmanta Cesarea Marítima llaqtapi isqon hora p’unchawkama rikuchin huk fractalninta chay kimsa hora p’unchawmanta, maypichus Cristo chakatasqa karqa, Corneliustaq isqon hora p’unchawpi Pedrola qayachinankama. Pentecostés pacha, chay chakatasqa kaypa kimsa hora p’unchawmanta Pedrolaq templo ukhupi Pentecostéspi isqon hora p’unchawpi kasqankama, huk fractalmi chay 1,260 p’unchawkunamanta cruzmanta Corneliokama. Kimsa kutita Yaya rimarisqanmanta huk fractalmi chay kimsa angelkunapa, hinallataq chay kimsa kutita Jesusqa sapallan Pedrola, Santiagota, Juanta pusarisqanmanta. Chay profético willakuy, mayqenchus codificasqa kachkan chay versículokunapi, maypichus Pedro qhawachin pachak tawa chunka tawa waranqa runakunata, ancha ukhu hina kaspa imayna sut’i cheqaq kaypas karqan chay hina, ichaqa manaraqmi Daniel oncepi Paniumpi Pedrola churaykuchkanchikchu.

Kay yachayta qatipapas hamuq qillqapi.

Pedro, Jesucristoq apóstolnin, Ponto, Galacia, Capadocia, Asia, hinaspa Bitinia llaqtakunapi ch’iqnisqa, wakin llaqtakunaman ch’iqirisqa karqankichikman, Dios Yayaq ñawpaq yachayninman hina akllasqakunaman, Espirituq ch’uñachisqanwan kasukuyman, hinaspa Jesucristoq yawarnin ch’iqchisqa kananpaq: qankunaman allin kay hinaspa thak kay yapasqa kachun. Saminchisqa kachun Señorninchik Jesucristoq Diosnin hinaspa Yayan, paypa ancha hatun kuyakuyninman hina, wañusqakunamanta Jesucristoq kawsarimuyninrayku musuqmanta paqarichiwanchik kawsak suyayman, mana ismusqa, mana qhellichasqa, mana chinka herenciaman, hanaq pachapi qankunapaq waqaychasqa kaqman, qankunaqa Diospa atiyinwan iñirayku waqaychasqa kankichik, qhepa p’unchaykunapi rikuchisqa kananpaq wakichisqa salvasqaman.

Chaypimqa anchatam kusikunkichik, kunanqa huk pisi tiempollaraq, sichus chayna kanan tiyanqa, askha imaymana pruebakunawan llakikuypi kashaspaykichik: Ìñiyniykichikpa pruebananqa, ninawan probasqa kaptinpas, chinkaq quri manta aswan ancha chanin kasqanrayku, Jesucristo rikurimuyninpi alabayman, hatunchayman, hinallataq gloria-man tarisqa kananpaq: Payta mana rikuspaspaykichikpas munakunkichik; paypi, kunanqa mana rikuspaspaykichikpas, ìñispaykichikmi mana rimay atina kusikuywan, gloriawan hunt'asqa kusikuywan kusikunkichik: Ìñiyniykichikpa tukukuyninta chaskispa, chayqa almaykichikpa salvacionninta.

Chay qispichiymentam profetakuna tapukuspa, allinta mask'aspa yachayta munarqanku, qankunaman hamuq grasiamenta willakusqankurayku. Cristoq Espíritu paykunapi kashaspanmi rikuchirqa ima pacha, icha imayna pachachus kanqa chayta, ñawpaqmantapacha testificaspa Cristoq ñak'ariyninkunamanta, hinaspa qhepantata hamuq hatunchasqa k'anchayninmanta. Paykunamanmi rikuchisqa karqa mana kikinkupaqchu, aswanqa noqanchispaqmi chaykunata sirvirqanku; chaykunam kunan qankunaman willasqasqa kashan qankunaman evangeliota willaqkunarayku, hanaq pachamanta kachamusqa Espíritu Santowan; chaykunatam angelkunapas qhawariyta munanku.

Chayrayku, yuyayniykichikpa chumpinta watakuspa, allinta tantiychasqa kaychik, hinaspa tukukuykama suyakuychik Jesucristo rikuchikuyñinpi qankunaman apamunan graciata. Kasukuk wawakuna hina, ama ñawpaq mana yachayniykichikpi munaykuna qatikusqaykichikman hina churakuychikchu. Aswanpas, imaynachus qayakuqniykichikqa Santo kasqa, chay hinallataq qankunapas llapa puriyini yachayniykichikpi santos kaychik. Imaraykuchus qillqasqa kachkan: Santos kaychik; ñoqaqa Santo kani.

Qankunapa Taytata waqyanku chay mana pimanpas qhawanakuspa, sapa runapa ruwasqanman hina juzgaqta, chayqa kaypi pasaq qankunapa tiyasqaykichik p'unchaykunata manchakuywan pasachiychik. Yachankichikmi mana ismusqa imaymanawan, qullqiwanchu quriwanchu, taytaykichikkunamanta yachachisqa yanqa puriyiniykichikmanta; aswanqa Cristo pa ancha chanin yawarninwanmi, mana ima qhelliyniyuq mana ima qechuyuq corderohina. Payqa cheqaqtapuni ñawpaqmanta akllasqa karqa manaraq kay pachapa cimienton churakusqanmanta, ichaqa kay qhipa p'unchaykunapi qankunarayku rikuchisqa karqa. Payraykun Diospi creenkichik, chay Diosqa payta wañusqakunamanta hatarichispa gloria qorqa; chay hina ìñiyniykichikpas suayniykichikpas Diospi kanampaq. Cheqaq kayta Espíritu nisqanta kasukuspa, ayqekuy mana llullakuq wawqekuna munakuykama almankichikta ch'uyaqchasqaykichikrayku, ch'uya sonqowan kallpawan hukninchik hukninchikta munanakuychik. Musuqmanta paqarisqañam kankichik, mana ismuna muruqmantachu, aswanqa mana hayk'aqpas ismuqmantachu, Diospa siminrayku, chay simiqa kawsanmi wiñaypaq sayanmi. Lliw aychaqa qura hina, runapa llapa hatunchakuyninpas qura t'ikahina. Quraqa ch'akipunmi, t'ikanpas urmanmi; ichaqa Señorpa siminqa wiñaypaqmi sayan. Kaymi qankunaman evangelio nisqa allin willakuywan willasqa simiqa. 1 Pedro 1:1–25.